

طلا فروشان نگران گران شدن طلا هستند یا شفافیت درآمد؟

در مناظره تلویزیونی مالیات بر ارزش افزوده که عصر امروز از شبکه یک سیما روی آنتن رفت با اشاره به اینکه قیمت طلا در ۵ سال گذشته ۳۸۷ درصد افزایش یافت ولی افزایش مالیات ۵ درصد بوده است عنوان شد: طلافروشان در مالیات بر ارزش افزوده از شفاف شدن درآمد هراس دارند یا نگران گرانی قیمت طلا هستند؟

در مناظره تلویزیونی مالیات بر ارزش افزوده که عصر امروز از شبکه یک سیما روی آنتن رفت با اشاره به اینکه قیمت طلا در ۵ سال گذشته ۳۸۷ درصد افزایش یافت ولی افزایش مالیات ۵ درصد بوده است عنوان شد: طلافروشان در مالیات بر ارزش افزوده از شفاف شدن درآمد هراس دارند یا نگران گرانی قیمت طلا هستند؟

با توجه به مهلت اول تا ۱۵ تیرماه برای ارائه اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده و پس از حدود ۶ سال اجرای آزمایشی این قانون، عصر امروز برنامه مناظره تلویزیونی شبکه یک سیما با موضوع مالیات بر ارزش افزوده برگزار شد.

در این برنامه محمد قاسم پناهی قائم مقام سازمان امور مالیاتی کشور، جمشید پژویان استاد دانشگاه علامه طباطبایی و رئیس سابق شورای رقابت، محمدرضا پورابراهیمی عضو کمیسیون اقتصادی مجلس، پرویز محسن پور مشاور اتحادیه طلافروشان و رحیم حاج نایی مشاور اتحادیه طلافروشان و رئیس اصناف زنجان حضور خواهند داشت.

جمشید پژویان استاد دانشگاه علامه طباطبایی در مناظره گفت: دریافت مالیات باید هم عادلانه باشد و هم باعث کارایی اقتصاد شود.

این اقتصاد دان با اشاره به اینکه دولت ها معمولاً در همه جای دنیا درآمد شان را از طریق مردم تامین می کنند، گفت: مالیات باید بین مصرف کننده و عرضه کننده تقسیم شود.

جمشید پژویان در جریان برگزاری مناظره امروز تلویزیونی با موضوع مالیات بر ارزش افزوده اظهار داشت: در بحث پرداخت مالیات ارزش بر افزوده نه تنها طلا فروشان بلکه همه عرضه کنندگان کالاها پس از افزایش قیمت با کاهش درآمد مواجه می شوند.

وی ادامه داد: پس از افزایش قیمت معمولاً مقدار فروش کاهش می یابد.

پژویان با بیان اینکه مالیات باید بین عرضه کننده و مصرف کننده توزیع شود گفت: تقریباً تمام کشورهای دنیا به غیر از کشورهای نفت خیز ۸۰ درصد از مالیات خود را از طریق مردم تعیین می کنند و اگر باقیمانده ای وجود دارد از روش های دیگر استفاده می شود.

پژویان گفت: در هیچ جای دنیا هیچ دولتی چاهی ندارد که منابع را بیرون بکشد و اکثراً از مردم می گیرند.

وی با بیان اینکه مهمترین مسئله در دریافت مالیات نحوه اجرای آن است، گفت: مالیات باید طوری اخذ شود که هم عادلانه باشد و هم کارایی اقتصاد را به هدف برساند.

این استاد اقتصاد گفت: قانون نظام مالیاتی در سال ۱۳۴۵ به تصویب رسید که صورت ظاهری آن مناسب بود اما با مشکلات جدی مواجه شد به طوری که با افزایش قیمت نفت این قانون به درستی اجرا نشد.

پژویان افزود: در این نظام مالیاتی که از پول نفت استفاده می شد همه مردم به طور برابر مالیات می پرداختند که این عادلانه نبود.

وی با اشاره به اینکه مالیات باید بر مجموع درآمد ها باشد گفت: اولین گام مالیات باید از فروش شروع شود که همان مالیات بر ارزش افزوده و عادلانه ترین نوع آن است.

قیمت طلا ۳۸۷ درصد افزایش یافت، مالیات ۵ درصد

محمد قاسم پناهی قائم مقام سازمان امور مالیاتی با بیان اینکه باید به تدریج از نرخ مالیات بر درآمد کاسته و مالیات بر ارزش افزوده اضافه شود، گفت: از سال ۸۷ تاکنون قیمت طلا حدود ۳۸۷ درصد، افزایش یافته اما نرخ مالیات بر ارزش افزوده از ۳ درصد به ۸ درصد رسیده است.

وی در برنامه مناظره امروز با اشاره به نسبت درآمدها در ایران و کشورهای همسایه اظهار داشت: نسبت درآمد مالیاتی به بودجه عمومی در ایران ۳۰ درصد و در کشورهای همسایه ۵۰ تا ۸۰ درصد و همچنین نسبت به درآمد مالیاتی هزینه جاری ۴۵ درصد و در کشورهای همسایه ۶۵ تا ۹۰ درصد است.

اصولاً در نظام های مالیاتی نرخ مالیات بر درآمد به تدریج کاهش و نرخ مالیات بر ارزش افزوده افزایش می یابد به همین دلیل در اصلاحیه قانون مالیات کاهش نرخ مالیات دیده شده و از طرفی دیگر

وی ادامه داد: سهم درآمدهای مالیاتی از تولید ناخالص ملی در ایران 7 درصد و در کشورهای همسایه 15 تا 20 درصد است و در برخی کشورها 30 درصد اعلام شده است.

قائم مقام سازمان امور مالیاتی با بیان اینکه برنامه پنجم توسعه وظایفی را مشخص کرده که براساس آن حداکثر تا پایان برنامه باید هزینه های جاری از محل درآمدهای غیر نفتی تأمین شود، گفت: اقتصاد مقاومتی و تأکیدات مقام معظم رهبری در این زمینه هم بر افزایش سهم درآمدهای مالیاتی بر بودجه است.

وی با اشاره به سابقه دریافت مالیات بر ارزش افزوده در دوره های مختلف گفت: تا قبل از سال 82 مالیات بر ارزش افزوده از طریق دستگاه های مختلفی دریافت می شد که البته تا آن زمان این نوع مالیات، مالیات بر ارزش افزوده محسوب نمی شد. پناهی تصریح کرد: در سال 81 قانون تجمیع عوارض به تصویب رسید که براساس آن 3 درصد مالیات از حدود 2 هزار قلم کالا دریافت می شد.

وی تصریح کرد: با تصویب قانون مالیات بر ارزش افزوده در برگیری دریافت مالیات بیشتر شد و در طول اجرای قانون پنجم توسعه نرخ مالیات بر ارزش افزوده به تدریج افزایش یافت.

قائم مقام سازمان امور مالیاتی با اشاره به ترکیب دریافت مالیات اظهار داشت: اصولاً در نظام های مالیاتی نرخ مالیات بر درآمد به تدریج کاهش و نرخ مالیات بر ارزش افزوده افزایش می یابد به همین دلیل در اصلاحیه قانون مالیات کاهش نرخ مالیات دیده شده و از طرفی دیگر متناسب با قانون مالیات بر ارزش افزوده بیشتر می شود.

وی در پاسخ به سؤال مجری برنامه مبنی بر اینکه به نظر شما چرا طلا فروشان موافق پرداخت مالیات بر ارزش افزوده نیستند و آیا آنها نگران افزایش قیمت ها هستند، گفت: براساس آمار و ارقام به این سؤال پاسخ می دهم از سال 87 تاکنون قیمت طلا حدود 387 درصد، افزایش یافته اما نرخ مالیات بر ارزش افزوده از 3 درصد به 8 درصد رسیده که این رشد بسیار ناچیز است.

نماینده طلافروشان: تابع قانون هستیم

نماینده اتحادیه اصناف طلافروشان با اشاره به اینکه قانون باید در روند اجرا اصلاحاتی داشته باشد، گفت: ما تابع قانون هستیم و اگر این اصلاحات انجام شود بهترین شیوه مالیاتی خواهد بود.

پرویز محسن پور در جریان برگزاری تلویزیونی مناظره مالیات بر ارزش افزوده با اشاره به سند چشم انداز توسعه اظهار داشت: ما باید طبق این سند کشور اول منطقه در حوزه های علمی و اقتصادی باشیم.

وی افزود: اکنون نیمه از راه را رفتیم و امیدواریم در نیمه راه باقیمانده چشم انداز موفق شویم.

نماینده اتحادیه اصناف طلافروشان با اشاره به اینکه طبق فرمایشات مقام معظم رهبری باید نقشه علمی کشور تا چشم انداز توسعه ای تدوین شود، گفت: برای رسیدن به چشم انداز نیازمند نقشه جامع علمی در کشور هستیم.

وی افزود: در همین راستا اتحادیه صنف طلافروشان تلاش کرد، با استفاده از نظرات اندیشمندان و فرهیختگان گامی عملی در این راستا بردارند به طوری که مرکز توسعه دانش حقوقی و حقوق مالیاتی تأسیس شده است.

محسن پور گفت: این اتفاق را به فال نیک می گیریم و به دیگر اصناف نیز پیشنهاد می کنیم تا در همین راستا این مرکز را تأسیس کنند.

وی با بیان اینکه متأسفانه در برخی موارد می بینیم به جای اینکه تعامل مؤثر وجود داشته باشد تقابل منفی داریم، گفت: امروز جامعه، دولت، مجلس و مردم کشور را نجات خواهند داد و سازمان امور مالیاتی باید در همین خصوص از نظرات بخش خصوصی استفاده کند.

نماینده اتحادیه اصناف طلافروشان در پاسخ به سؤال برنامه گفت: گزینه های در نظر گرفته شده افراطی است و متأسفانه به جای مطالعات اقتصادی از مطالعات هزینه ای استفاده می کنیم.

عضو شورای اصناف کشور با بیان اینکه در اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده تأکید داریم، گفت: بحث عمده ما روی شیوه اجرای این قانون است.

رحیم حاج نایی رئیس اتاق اصناف زنجان و عضو اتحادیه کشوری طلا و جواهر در این برنامه مناظره یک با بیان اینکه اگر قانون مالیات بر ارزش افزوده منحصر به طلا و جواهر شود ظلم مضاعف به قانونگذار است، اظهار داشت: همچنین این موضوع ظلم به صنف طلا فروشان و دیگر اصناف است زیرا اعتقاد به مالیات های مستقیم و اجرای درست مالیات بر ارزش افزوده داریم.

حاج نایی با انتقاد از سوال پیامکی برنامه تصریح کرد: مالیات بر ارزش افزوده در کنار هزینه ساخت، اجرت 25 درصد را شامل می شود و اصناف مخالف شفاف شدن درآمد ها با گرفتن مالیات بر ارزش افزوده نیستند.

وی تأکید کرد: عملکرد ما زیرنظر سازمان مالیاتی بوده و بحث عمده نحوه اجرا است. قانون مالیات بر ارزش افزوده برای توسعه اقتصاد کشور انجام می شود. قانونگذار بر اساس فرمایشات مقام معظم رهبری بر بسته شدن در چاه های نفت و گرفتن مالیات و تأمین درآمد های کشور تأکید می کند.

مالیات فقط از اجرت ساخت گرفته شود

به گفته عضو شورای اصناف نه تنها مخالف گرفتن مالیات بر ارزش افزوده نیستیم بلکه به اجرای درست آن تأکید داریم. طلا کالا

نیست بلکه سرمایه است. کشور همسایه یعنی ترکیه طی سالهای اخیر به دومین صادر کننده طلا در جهان تبدیل شده و این قانون 20 سال پیش در ترکیه وضع شد، اما امروز اصلاح شده و بر اجرت ساخت آن مالیات اخذ می شود و نه بر اصل آن. حاج ناییبی ادامه داد: طلا در حال حاضر با توجه به تحریم ها نقش پول نقد را بازی می کند و چطور می شود که اصرار بر گرفتن مالیات بر ارزش افزوده از اصل آن داریم.

عضو اتحادیه کشوری طلا و جواهر با اشاره به سوال مناظره گفت: گرفتن مالیات بر ارزش افزوده به کاهش رغبت خریداران تاثیر گذاشته و می خواهیم که طلا گران نشود.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس در مناظره بر ابهام قانون مالیات بر ارزش افزوده اشاره و راهکار آن را ارائه استفساریه عنوان کرد، اما قائم مقام سازمان مالیاتی به این ابهامات را پاسخ داد.

در ادامه مناظره محمدرضا پورابراهیمی با اشاره به جلسات برگزار شده با اصناف در مرکز پژوهش های مجلس اظهار داشت: نتایج این جلسات این شد که قانون مالیات بر ارزش افزوده نیازمند نظام جامع اطلاعاتی است، ولی ما نمی توانیم به طور کامل قانون را اجرا کنیم.

وی افزود: در کشورهایی که قانون را اجرا کرده اند، ابتدا این بانک اطلاعاتی شکل گرفت و اگر این سامانه اطلاعاتی نباشد، در اجرا به مشکل برخوردیم خورد.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس با بیان اینکه باید تمام فرایند خرید و فروش ها در این سامانه به ثبت برسد، تصریح کرد: طلا فروشان و فعالان صنف طلا با پرداخت مالیات واردات شمش و یا تولید طلا در داخل مشکلی ندارند، اما چون امکان دارد شمش که به مصنوعات طلا تبدیل شده مجدداً به شمش تبدیل و دوباره به محصول دیگری تبدیل شود، این ابهام وجود دارد که آیا باز هم باید مالیات پرداخت شود.

ابهام قانون نیازمند استفساریه است

وی گفت: قانون در این زمینه سکوت کرده و الان این ابهام نیازمند استفساریه است؛ القای اینکه عامل اصلی مشکلات پرداخت مالیات بر ارزش افزوده تنها افشای اطلاعات است درست نیست، زیرا ابهاماتی وجود دارد که یکی از مصادیق آن عدم ورود سامانه جامع اطلاعاتی است.

طلا کالا نیست بلکه سرمایه است.
کشور همسایه یعنی ترکیه طی
سالهای اخیر به دومین صادر کننده
طلا در جهان تبدیل شده و این
قانون 20 سال پیش در ترکیه
وضع شد، اما امروز اصلاح شده و
بر اجرت ساخت آن مالیات اخذ
می شود و نه بر اصل آن

پورابراهیمی با اشاره به ابهام دیگر مالیات بر ارزش افزوده گفت: به عنوان مثال اگر کسی طلا به صورت امانی به کسی بدهد و خواستار تبدیل آن به طلای دیگری شود در این بین با اجرای فرایند تسهیل طلا باز هم باید مالیات بر ارزش افزوده پرداخت شود؟

وی ادامه داد: سازمان امور مالیاتی می گوید، چون قانون مقرر کرده از طریق فروش ها 8 درصد مالیات باید دریافت شود، ما موظف به دریافت آن هستیم.

پناهی قائم مقام سازمان امور مالیاتی در مورد ابهامات مطرح شده توسط پورابراهیمی در ابعاد دیگر در این جلسه گفت: در جلسه مطرح شد که طلا کالا نیست، بلکه سرمایه است، اما در توضیح این مسئله باید بگویم مرکز پژوهش های مجلس یک و نیم سال این موضوع را بررسی کرد که نتیجه آن در صحن مجلس قرائت شد؛ براساس این مطالعات طلا یک کالا است و در قانون مالیات بر ارزش افزوده این کالا مشمول دریافت مالیات است.

وی با اشاره به فرایند مالیات بر ارزش افزوده گفت: در این فرایند مالیات به مرحله بعد منتقل شده و در نهایت مالیات را مصرف کننده نهایی باید پرداخت کند.

پناهی تصریح کرد: به عنوان مثال اگر 10 کیلو طلا آب شود، مالیات بر ارزش افزوده صرفاً از اجرت ساخت مجدد دریافت می شود.

قائم مقام سازمان مالیاتی ادامه داد: اگر فردی 10 کیلو طلا وارد کند 8 درصد مالیات بر ارزش افزوده در گمرک از وی اخذ می شود و وقتی این طلا به تولیدکننده و یا سازنده طلا به فروش می رسد، مالیات به مرحله بعد منتقل می شود؛ تولیدکننده پس از ساخت طلا آن را به بنکدار می فروشد و مابه التفاوت مالیات پرداختی به واسطه قبلی را محاسبه و مالیات خود را مشخص کرده و در زمان فروش از بنکدار دریافت می کند.

وی افزود: بنکدار هم پس از فروش به ویتیرینی مابه التفاوت را محاسبه و مالیات را به او منتقل می کند و در نهایت مالیات توسط مصرف کننده نهایی پرداخت می شود.

کم لطفی صنف طلافروشان در ارائه فاکتور

پناهی تأکید کرد: در صورت طی شدن این فرایند به هیچ میزان مالیات پرداختی سه برابر نمی شود؛ چون در صنف طلافروشان در ارائه فاکتور کم لطفی می شود و معمولاً فاکتور داده نمی شود این مشکلات به وجود می آید.

وی گفت: قیمت کل طلا به اضافه 7 درصد سود فروشنده نهایی به علاوه 5 تا 25 درصد اجرت ساخت محاسبه شده و در نهایت 8 درصد از کل این رقم به عنوان مالیات بر ارزش افزوده تعیین می شود و اگر در فاکتور همه این فرایند لحاظ شود و فاکتور رواج داشته باشد این مسائل به وجود نخواهد آمد.

عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی گفت: مشکل مالیاتی کشور با اصلاح نظام مالیاتی و تصویب قانون مالیات بر مجموع درآمد برطرف می شود.

رحیم حاج ناییی در برنامه مناظره که در حال پخش است گفت: در نظام مالیات بر ارزش افزوده فروشنده باید مالیات مورد نظر را به عنوان صورت حساب از مشتری نهایی دریافت کند.

وی ادامه داد: اما بحث ما در اینجا است که اولین فروشنده باید این مالیات را اخذ کند، ولی مشکل در مراحل بعدی نیز مالیات بر ارزش افزوده اخذ می شود.

محمد رضا پورابراهیمی با اشاره به صحبت های حاج ناییی گفت: ما در قانون گفته ایم که مالیات بر ارزش افزوده تنها یک بار و آن هم از فروشنده اول اخذ خواهد شد و در مراحل بعدی مالیات بر اجرت و سود محاسبه می شود.

وی ادامه داد: افشای اطلاعات با صدور فاکتور می تواند بسیاری از این مشکلات را برطرف کند.

حاج ناییی با اشاره به صحبت های پورابراهیمی گفت: اگر از بحث مالیات بر ارزش افزوده در صنف طلا خارج شویم و نگاهی به آهن فروشان بیندازیم هم اکنون سه تولید کننده عمده فولاد در کشور وجود دارد که این تولید کنندگان نیز کالاهای خود را در بورس کالا عرضه می کند.

وی ادامه داد: وقتی ما می گوئیم تولید کننده خودرو 8 درصد مالیات بر ارزش افزوده را محاسبه و از خریدار خودرو اخذ کند به این مفهوم است که تولید کننده فولاد نباید مالیات بر ارزش افزوده بدهد.

مشکل در سازمان امور مالیاتی است

وی گفت: ما می گوئیم مشکل در سازمان امور مالیاتی است به طوری که سازمان امور مالیاتی باید قانون را به نحو صحیح اجرا کند.

حاج ناییی با اشاره به اینکه آهن فروش نمی تواند خودش آهن را تولید کند گفت: در قانون آمده اولین فروشنده باید مالیات را اخذ کرده و به دولت پرداخت کند بنابراین تولید کننده آهن اخذ کننده اول نیست.

پناهی قائم مقام سازمان امور مالیاتی در واکنش به صحبت های حاج ناییی گفت: همانطور که من نیز تأکید کردم با صدور فاکتور این مشکل برطرف می شود به طوری که تمام زنجیره باید فاکتور را نوشته و به خریدار و فروشنده بعد تحویل دهد.

در ادامه برنامه مناظره جمشید پژویان با اشاره به صحبت های مطرح شده گفت: در دنیا مالیات بر مصرف زمان زیادی است که اجرا می شود.

این استاد دانشگاه ادامه داد: هدف از گرفتن این مالیات اول جلوگیری از مالیات مضاعف است به این معنی که اگر تولید کننده پنبه یکبار مالیات بر ارزش افزوده را دارد دیگر احتیاجی نیست که تولید کننده لباس نیز این مالیات را پرداخت کند. از این جهت طراحی این مالیات مورد اقبال همه کشورها قرار گرفت.

وی با اشاره به اینکه عوامل اقتصادی در چرخه اقتصاد کشور فعال هستند گفت: در گذشته مالیات توسط شرکت ها پرداخت می شد به طوری که شرکت ها یک حساب مشخص داشتند و مامور سازمان مالیات به راحتی می توانست این مالیات را محاسبه و از شرکت ها اخذ کند.

وی گفت: مالیات بر ارزش افزوده قرار بود جایگزین مالیات بر مصرف و مالیات بر مشاغل شود به طوری که هیچ کس تصور نمی کرد چنین مشکلی پیش آید.

پژویان تصریح کرد: من فکر می کنم مشکل اصلی ما اصلاح کلی نظام مالیاتی است. اگر قانون مالیات بر مجموع درآمد تصویب شود درآمد اصناف و مشاغل نیز شفاف و مشکل حل خواهد شد. (فارس)